Politiek en Staatsinrichting:

Helmut Kohl

Kanselier van de eenheid

Helmut Kohl werd in 1930 geboren in Ludwigshafen in de Palts, niet ver van de Franse grens. Zijn vader was belastingambtenaar, overtuigd katholiek en gematigd nationalistisch. Toen de oorlog voorbij was, was Kohl vijftien jaar: te jong om zelf schuldig te kunnen zijn, te oud om niets van de verschrikkingen te hebben gezien. Zijn oudere broer was in de oorlog gesneuveld. Later sprak Kohl over de "genade van de late geboorte". Daarmee gaf hij aan geluk te hebben gehad, maar ook dat hij afstand nam tot het verleden. Kohl vertegenwoordigde de generatie die zich gezien hun leeftijd niet persoonlijk verantwoordelijk voelde voor de nazi-misdaden. Kohl was van 1982 tot 1998 bondskanselier.

De jonge Kohl was al kort na de oorlog politiek actief. In 1946 werd hij lid van de CDU, een jaar later hielp hij bij het oprichten van de jeugdorganisatie van de Unie. Kohls grote voorbeeld was Konrad Adenauer, die de Duitsers in zijn ogen weer tot een fatsoenlijk volk maakte. Na zijn studie geschiedenis en rechten kwam Kohl als afgevaardigde van de CDU in het parlement van Rijnland-Palts terecht. In 1969 werd Kohl premier van de deelstaat. Vergeleken met de oude CDU-regenten kwam hij over als een frisse, vernieuwende politicus. Hij was handig in het politieke spel, flexibel en werkte onconventioneel. Bovendien was Kohl een typische partijman, die de CDU als zijn machtsbasis zag. Hij besteedde veel aandacht aan het uitzoeken van zijn medewerkers. "Ik bestudeer mensen, zoals anderen boeken", zou hij later zeggen.

Een kwart eeuw leiderschap

In 1973 volgde Kohl Rainer Barzel op als partijvoorzitter. Hoewel zijn positie in de eerste jaren zeker niet onaantastbaar was, wist de CDU-leider zich redelijk moeiteloos te handhaven. Dat zijn grootste concurrent, Franz Josef Strauss, zichzelf bij de verkiezingen van 1980 de das omdeed was daar mede debet aan. In 1982 werd hij bondskanselier. Het aantreden van de christelijk-liberale coalitie, na meer dan vijftien jaar afwezigheid, moest het begin zijn van een *Wende*. De grote bezuinigingsplannen bleven echter halverwege steken.

Kohl gaat de geschiedenis in als de 'kanselier van de eenheid'. Eind 1989 nam hij met z'n tien-punten-plan het initiatief in het eenwordingsproces. Hij plaatste de vereniging in het kader van de Europese eenwording en wist zo veel kritiek in het buitenland in de kiem te smoren. Bij de Bondsdagverkiezingen van september 1998 verloor Kohl van de SPD-kandidaat Gerhard Schröder. Sinds 1999 raakte Kohl in grote problemen vanwege de *Spenden-affäre*. Hij werd gedwongen zijn ere-voorzitterschap van de CDU op te geven. Bij de tienjarige viering van de eenheid in 2000 was het door deze politieke rel niet mogelijk voor Kohl als een van de eregasten of feestvierders bij de festiviteiten aan te schuiven. In 2002 verliet hij de Bondsdag en trok hij zich terug uit de politiek. Helmut Kohl overleed op 16 juni 2017 in zijn huis in Ludwigshafen. Hij werd 87 jaar.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: https://www.duitslandinstituut.nl/naslagwerk/233/helmut-kohl